

Legea Cu privire la gărzile populare

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Prezenta lege reglementează modul de participare a cetățenilor la menținerea ordinii publice și la prevenirea infracțiunilor și contravențiilor prin organizarea gărzilor populare.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sarcinile de bază ale gărzilor populare

Sarcinile de bază ale gărzilor populare sînt: asigurarea securității și apărarea intereselor legitime ale cetățenilor, susținerea pe toate căile a organelor de drept în acțiunile de menținere a ordinii publice, de prevenire și reprimare a infracțiunilor și contravențiilor.

Articolul 2. Legislația privind activitatea gărzilor populare

(1) Legislația privind activitatea gărzilor populare se bazează pe Constituție și se compune din prezenta lege, precum și din alte acte normative adoptate în corespundere cu ea.

(2) Raporturile de muncă și de altă natură care decurg din desfășurarea activității gărzilor populare și care nu sînt specificate în prezenta lege se reglementează conform legislației respective.

Capitolul II. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII GĂRZILOR POPULARE

Articolul 3. Crearea gărzilor populare

(1) Gărzile populare se creează la întreprinderi, în instituții, organizații, precum și la locul de trai al cetățenilor, în conformitate cu decizia autorităților administrației publice locale, care aprobă instituirea lor în cadrul adunării constituante a persoanelor care doresc să se înroleze în garda populară.

(2) În rîndurile gărzilor populare pot fi înrolați, în baza cererilor personale depuse benevol, cetățenii Republicii Moldova de la vîrsta de 18 ani care, din punctul de vedere al sănătății, al calităților profesionale și morale, sînt capabili să îndeplinească sarcinile încredințate.

(3) Fiecare gardă populară este condusă de un comandant și de locțiitorul acestuia, aleși la adunarea generală a membrilor gărzii pe un termen de un an.

(4) Administrația unității fondatoare poate institui o funcție de comandant salarizat al gărzii populare sau poate stabili pentru el sporuri la salariul funcției.

(5) La întreprinderile, în instituțiile și organizațiile cu un număr mare de salariați, de studenți sau elevi pot fi create gărzi populare ale filialelor, atelierelor, secțiilor, sectoarelor, facultăților etc., precum și state majore pentru conducerea gărzilor în cauză.

(6) Desființarea sau reorganizarea gărzilor populare se face prin decizie a autorităților administrației publice locale.

Articolul 4. Conducerea gărzilor populare

(1) Conducerea generală a gărzilor populare o exercită autoritățile administrației publice locale.

(2) Autoritățile administrației publice și persoanele cu funcții de răspundere susțin întru totul activitatea gărzilor populare, acordându-le un ajutor multilateral în consolidarea ordinii publice și combaterea infracțiunilor și contravențiilor.

(3) Exercițind în limitele competenței lor conducerea gărzilor populare, autoritățile administrației publice locale organizează și îndrumă activitatea acestora, întreprind măsurile convenite în vederea respectării legalității, corelării și optimizării interacțiunii gărzilor populare cu autoritățile administrației publice abilitate să mențină ordinea de drept, iau în dezbateră comunicările referitoare la activitatea gărzilor și rapoartele comandanților și șefilor de state majore ale gărzilor, soluționează chestiunile privind asigurarea lor tehnico-materială.

(4) În scopul dirijării optime a acțiunilor gărzilor populare, autoritățile administrației publice locale pot crea un stat major al gărzilor populare instituite în teritoriul lor.

(5) Autoritățile administrației publice locale atribuie funcțiile de conducere a statului major unuia dintre funcționarii aparatului comitetului executiv raional, al primăriei orașului sau municipiului.

(6) Membrului gărzii populare care solicită scutirea de obligații i se retrage calitatea de membru.

(7) Membrul gărzii populare care a comis un delict incompatibil cu aflarea în rândurile gărzii sau care și-a neglijat obligațiile este exclus din garda populară.

(8) Hotărârea cu privire la excludere se adoptă la adunarea generală a membrilor gărzii populare sau în cadrul ședinței statului major.

(9) Persoana exclusă din garda populară restituie în mod obligatoriu legitimația și insigna.

Articolul 5. Sarcinile comandantului gărzii populare

Conducerea operativă a activității gărzii populare o exercită comandantul acesteia, care:

- a) organizează interacțiunea cu organele de drept și cu statele majore ale altor gărzi populare;
- b) planifică activitatea gărzii, dă instrucțiuni membrilor ei și supraveghează activitatea lor, ține evidența rezultatelor muncii gărzii și a fiecărui membru al ei, pregătește materialele referitoare la organizarea și activitatea gărzii în vederea examinării lor în cadrul adunării generale a membrilor gărzii;
- c) organizează studierea de către membrii gărzii a formelor și metodelor de lucru, a legislației în vigoare, ține ședințe de pregătire fizică a membrilor gărzii, generalizează și propagă experiența pozitivă;
- d) înaintează autorităților administrației publice și organizațiilor obștești propuneri în vederea eliminării cauzelor infracțiunilor și contravențiilor, a condițiilor ce duc la comiterea acestora, în vederea creării condițiilor necesare pentru activitatea gărzii populare;
- e) determină, de comun acord cu organele afacerilor interne și pornind de la specificul situației operative, numărul optim de membri ai gărzii ce urmează a fi antrenați zilnic în acțiunile de menținere a ordinii publice și de prevenire a infracțiunilor și contravențiilor;
- f) ține documentația de evidență a activității gărzii;
- g) recomandă autorităților administrației publice locale și unităților fondatoare respective să-i încurajeze pe membrii gărzii populare care au merite deosebite în combaterea infracțiunilor și contravențiilor sau care îndeplinesc în mod exemplar sarcinile propuse;
- h) înmânează, în cadrul adunării generale, persoanelor care se înrolează în garda populară legitimația, insigna și un îndreptar, în care se specifică obligațiile de bază și drepturile fiecărui membru al gărzii, precum și cele mai importante dispoziții legale privind menținerea ordinii publice.

Capitolul III. SPECIALIZAREA SUBDIVIZIUNILOR GĂRZILOR POPULARE

Articolul 6. Specializarea subdiviziunilor

(1) Întru susținerea organelor de drept în combaterea anumitor tipuri de infracțiuni și contravenții, în componența gărzilor populare pot fi create detașamente sau grupuri specializate.

(2) În caz de calamități, accidente în industrie, catastrofe, epidemii, epizootii, tulburări în masă care periclitează viața și sănătatea cetățenilor ori care sînt însoțite de pogromuri sau incendii, precum și în cazul agravării situației operative în legătură cu creșterea infracțiunilor, în componența gărzilor populare pot fi create detașamente operative.

(3) Membrii gărzilor populare incluși în detașamentele operative, în temeiul deciziilor luate de patroni sau de administrația unităților fondatoare, pot fi eliberați de la serviciu pe durata desfășurării lucrărilor de salvare sau a convocărilor de antrenament cu menținerea salariului mediu la locul de muncă unde au funcția de bază.

Capitolul IV. FUNCȚIILE GĂRZILOR POPULARE

Articolul 7. Funcțiile gărzilor populare

(1) Gărzile populare, în comun cu organele de drept:

a) participă la menținerea ordinii și supravegherea legalității în locurile publice (în localuri, pe străzi, în piețe, parcuri etc.), supraveghează buna desfășurare a întrunirilor, în limitele competenței;

b) participă la acțiunile de combatere a huliganismului, beției, alcoolismului, sustragerilor din avutul public și privat, la contracararea altor infracțiuni și contravenții;

c) efectuează, în comun cu organele afacerilor interne, munca de prevenire a infracțiunilor și contravențiilor în rîndurile persoanelor eliberate din penitenciare și ale celor condamnate la pedepse condiționate;

d) participă la acțiunile de combatere a vagabondajului infantil, a criminalității infantile și la acțiunile de identificare a adulților care implică minori în acte de beție și în acțiuni criminale;

e) întreprind măsuri eficiente pentru acordarea ajutorului de urgență persoanelor care au suferit în urma accidentelor și infracțiunilor, precum și celor aflate în locuri publice în stare de neajutorare, participă la salvarea oamenilor, a averii lor și la menținerea ordinii publice în caz de calamități naturale și de alte situații excepționale;

f) realizează măsuri de protecție și de ocrotire a mediului înconjurător și a resurselor naturale;

g) efectuează, în comun cu poliția rutieră, măsuri în vederea respectării de către cetățeni a regulilor de circulație rutieră.

(2) Membrii gărzilor populare își îndeplinesc, de regulă, funcțiile în timpul lor liber (în afara programului de muncă sau de studii).

Capitolul V. OBLIGAȚIILE, DREPTURILE ȘI RESPONSABILITATEA MEMBRULUI GĂRZII POPULARE

Articolul 8. Obligațiile

Membrul gărzii populare este obligat:

a) să participe activ la menținerea ordinii publice și la prevenirea infracțiunilor și contravențiilor;

b) să apere onoarea, demnitatea, drepturile și interesele legitime ale cetățenilor, să dea dovadă de tact și politețe în exercițiul funcțiunii, să ia imediat măsurile prevăzute de lege de reprimare a oricăror acțiuni antisociale;

c) să-și facă conștiincios datoria pe sectorul încredințat, să execute ordinele comandantului gărzii și ale statului major, precum și indicațiile colaboratorilor organelor de drept în timpul îndeplinirii în comun a măsurilor de menținere a ordinii publice;

d) să cunoască și să respecte cu strictețe legislația în vigoare, să însușească și să aplice diferite forme și metode de combatere a infracțiunilor și contravențiilor, să nu divulge informațiile pe care le-a aflat în exercițiul funcțiunii și care constituie un secret protejat de lege;

e) să comunice la timp statelor majore ale gărzilor, organelor de poliție și altor organe de drept informațiile de care dispune privind pregătirea ori săvârșirea infracțiunilor, declanșarea unor calamități sau privind alte situații excepționale care ar putea periclita securitatea cetățenilor, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, precum și să ia măsuri pentru a preveni aceste situații și a lichida consecințele lor;

f) să poarte, în exercițiul funcțiunii, brasardă, să aibă asupra sa legitimația și insigne de membru;

g) la solicitarea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, să-și dea concursul la reprimarea infracțiunilor și contravențiilor;

h) să facă periodic dări de seamă în fața colectivului de muncă care l-a inclus în garda populară.

Articolul 9. Drepturile

(1) Membrul gărzii populare în exercițiul funcțiunii este în drept:

a) să ceară cetățenilor respectarea ordinii publice și încetarea infracțiunilor sau contravențiilor;

b) să ceară infractorilor și contravenienților să prezinte actele de identitate în cazurile când stabilirea identității este necesară pentru a clarifica împrejurările săvârșirii infracțiunii, contravenției sau complicitatea la ea;

c) să rețină și să conducă la poliție, în cazul când au fost epuizate celelalte măsuri de influență, persoanele care au încălcat ordinea publică ori au săvârșit infracțiuni sau contravenții, pentru identificarea lor și întocmirea procesului-verbal;

d) să ridice, la reprimarea infracțiunilor și contravențiilor, de la infractori și contravenienți uneltele infracțiunilor și contravențiilor, urmînd a le preda neîntîrziat poliției;

e) să utilizeze orice mijloace ale apărării active;

f) să intre fără restricții în cluburi, cinematografe, pe stadioane și terenuri sportive, în alte locuri publice în cazul când urmărește un infractor sau un contravenient care se ascunde sau pentru a reprima o infracțiune, o contravenție, pentru a-și îndeplini obligațiile de menținere a ordinii publice;

g) să folosească gratuit transportul urban de pasageri (cu excepția taximetrelor), în modul stabilit de autoritățile administrației publice locale;

h) să folosească, în caz de urgență, orice mijloc de transport (exceptînd automobilele diplomatice) pentru transportarea în instituțiile curative a victimelor accidentelor sau infracțiunilor care necesită ajutor medical urgent, precum și a cetățenilor aflați în locuri publice în stare de neajutorare;

i) să folosească gratuit telefoanele întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor.

(2) În cazul când membrului gărzii populare i se acordă concediu medical în legătură cu vătămarea sănătății în exercițiul funcțiunii, indemnizația pentru acest concediu constituie un salariu mediu (iar dacă nu are acest salariu - un salariu tarifar sau al funcției), indiferent de vechimea în muncă.

(3) În cazul stabilirii invalidității ca urmare a vătămării sănătății în exercițiul funcțiunii, membrului gărzii populare i se fixează pensie de invaliditate în cuantumurile stabilite pentru lucrătorii organelor afacerilor interne.

(4) Oponerea de rezistență acțiunilor legitime ale membrilor gărzilor populare, atentarea la viața, sănătatea și demnitatea acestora în timpul îndeplinirii obligațiilor atrag răspunderea stabilită de legislația în vigoare.

Articolul 10. Responsabilitatea

Pentru depășirea drepturilor acordate, membrii gărzii populare poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul VI. INTERACȚIUNEA GĂRZILOR POPULARE CU ORGANELE DE DREPT

Articolul 11. Gărzile populare și organele de drept

(1) Organele de drept asigură interacțiunea zilnică cu gărzile populare, le acordă ajutor metodologic în planificarea și evidența activității lor, dau instrucțiuni membrilor gărzii, îi familiarizează cu formele și metodele de combatere a infracțiunilor și contravențiilor, inclusiv cu cele aplicate în munca individuală de prevenire a infracțiunilor și contravențiilor în rîndurile persoanelor care încalcă ordinea publică.

(2) Organele de drept împreună cu statele majore ale gărzilor populare iau măsuri de menținere a ordinii publice și de prevenire a infracțiunilor și contravențiilor.

(3) În timpul derulării unor astfel de acțiuni, conducerea operativă a activității gărzilor populare o efectuează persoanele cu funcții de răspundere ale organelor de drept respective.

Capitolul VII. MĂSURILE DE STIMULARE ȘI DE SANȚIONARE

Articolul 12. Măsurile de stimulare

(1) Membrii gărzilor populare care participă activ la combaterea infracțiunilor și contravențiilor sînt stimulați de autoritățile administrației publice locale, de conducerea organelor de drept și de administrația unităților fondatoare prin:

- a) exprimare de mulțumiri;
- b) premiere cu cadouri de preț sau cu bani;
- c) acordare a unui concediu suplimentar plătit cu o durată de pînă la 5 zile;

d) acordare cu preț redus a biletelor de tratament sau odihnă la sanatorii și case de odihnă.

(2) Membrii gărzilor populare care își îndeplinesc conștiincios obligațiile pot fi stimulați și din mijloacele statelor majore ale gărzilor populare.

(3) Pentru merite deosebite în combaterea criminalității și menținerea ordinii publice, membrii gărzilor populare sînt propuși, în modul stabilit, pentru decorare cu distincții de stat.

Articolul 13. Măsurile de sancționare

Membrilor gărzilor populare care își neglijează obligațiile li se pot aplica, conform hotărîrii adunării generale sau a statului major, următoarele sancțiuni:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) excludere din gardă.

Capitolul VIII. ASIGURAREA TEHNICO-MATERIALĂ ȘI FINANȚAREA

Articolul 14. Asigurarea tehnico-materială

(1) Unitățile fondatoare asigură gărzile populare cu încăperile necesare, cu legătură telefonică, mobilier, inventar, mijloace de transport și cu alte mijloace tehnice.

(2) Gărzile populare create la locul de trai al cetățenilor sînt asigurate cu încăperile necesare, cu legătură telefonică, mobilier, inventar, mijloace de transport și cu alte mijloace tehnice de către autoritățile administrației publice locale respective.

(3) Autoritățile administrației publice locale, precum și unitățile fondatoare pun la dispoziția gărzilor populare mijloace de transport pentru îndeplinirea obligațiilor, recuperînd cheltuielile de la bugetul local.

Articolul 15. Finanțarea

(1) Cheltuielile pentru întreținerea încăperilor de serviciu, pentru procurarea mobilei, inventarului, literaturii de specialitate, materialului didactic ilustrativ, blanchetelor de legitimații și brasardelor, precum și cheltuielile pentru telefon, poștă și alte cheltuieli aferente activității gărzilor populare se acoperă de la mijloacele unităților fondatoare.

(2) Mijloacele întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor cheltuite pentru întreținerea gărzii populare nu se includ în prețul de cost al producției.

(3) Cheltuielile pentru asigurarea activității gărzilor populare create la locul de trai al cetățenilor se acoperă din alocațiile bugetelor locale.

Capitolul IX. CONTROLUL ASUPRA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI

Articolul 16. Controlul

Controlul asupra respectării legislației privind gărzile populare este exercitat de autoritățile administrației publice locale și de alte organe competente în modul stabilit de lege.

Capitolul X. DISPOZIȚII FINALE

Articolul 17. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Articolul 18. Guvernul, în termen de 3 luni: va aduce actele sal...

Guvernul, în termen de 3 luni:

va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

va asigura elaborarea actelor normative care vor reglementa mecanismul funcționării prezentei legi.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021